

ስለ መኖሪያ ቤት ኪራይ

የአከራይና ተከራይ ውል ስለመጀመር የመኖሪያ ቤት ከመከራየትም በፊት በጽሁፍ ወይም በቃል የተከራይና አከራይ ስምምነት ውል ወይም በቂ የማስያዣ ገንዘብ መያዝ ያስፈልጋል።

- የተከራይና አከራይ ስምምነት (እንዲሁም የኩንትራት ውል ተብሎ ሲጠራ) ይህም በባለንብረቱና በርስዎ መካከል የሚካሄድ ኩንትራት ነው። በዚህ ኩንትራት ውል ውስጥ የቤት ኪራይ፣ የማስያዣ ገንዘብ፣ የተከራይና አከራይ የሚቆይበት ጊዜና ዓይነት እንዲሁም ሌሎች ሁኔታዎችንና ደንቦችን ያካተተ ይሆናል።
- በተከራይና አከራይ ውል ላይ ከመፈረምም በፊት ማንኛውም ነገር እንደተረዳዎ ያረጋግጡ
- የባለንብረቱን ወይም የንብረት ተወካዩን ዝርዝር መረጃ መውሰድ
- አብዛኛው ባለንብረት የሆኑ የገንዘብ ማስያዣ እንዲከሉ ይጠይቃሉ። የንብረቱን ንጽህና ካልጠበቁ፣ ጉዳት ከደረሰበት ወይም በተከራይ ውል መጨረሻ ጊዜ የቤት ኪራይ ካልከፈሉ ታዲያ ባለንብረቱ በከፊሉ ወይም በሞላ የማስያዣ ገንዘብ እንዲሰጠው ሊጠይቅ ይችላል።
- የርስዎ ባለንብረት የማስያዣ ገንዘብን የሚወስድ ከሆነ ማድረግ።
 - ለነዋሪዎችና ተከራይ የገንዘብ ማስያዣ ባለሥልጣን/Residential Tenancies Bond Authority ማመልከቻ ማስገባት አለባቸው
 - የተሞላ ገንዘብ ማስያዣ ማስገቢያ ቅጽ ለርስዎ መስጠት አለባቸው
 - አጠቃላይ የንብረቱ ሁኔታ የሚገልጽ የንብረት ሁኔታ ሪፖርት ማዘጋጀት.
 - የማስያዣ ገንዘብ ከተከፈለ ደረሰኝ በ15 ቀናት ውስጥ ካልደረሰዎ ለResidential Tenancies Bond Authority ማነጋገር አለብዎ .
- የርስዎ የማስያዣ ገንዘብ የተከፈለበት ደረሰኝ ጠቃሚ ሲሆን - እንዳይጠፉት። የርስዎ ኪራይ ውል በሚያበቃበት ጊዜ ደረሰኙ እንደሚያስፈልገው ታዲያ ያስያዙትን ገንዘብ እንዲመለስልዎ ማመልከት ይችላሉ።
- ወደ ንብረቱ ከመግባትም በፊት የርስዎ ባለንብረት ወይም የንብረት ተወካይ የተፈረመበት ሁለት ቅጂ የንብረት መግለጫ ሪፖርት ለርስዎ መስጠት አለበት። የንብረቱን ደህንነት በማየት ማጣራትና ችግር ያመጣል የሚሉት ማንኛውንም ነገር ለርስዎ ባለንብረት ወይም ለንብረት ተወካዩ መናገር፣ ይህም የተበላሽ ዋና ገንዳ አጥር ወይም የታወቀ ኤሌትሪክ ሲስተም ችግሮች ካሉበት። ንብረቱን በማየት እንደ በግድግዳ ላይ ስንጥቅ፣ ምልክት ወይም የተሰበረ የእጅ እጅታዎች ካዩ በሪፖርቱ ላይ መሙላት። እንዲሁም ባለንብረት ወይም የንብረት ተወካይ በጻፈው ላይ ካልተስማሙ በንብረት ሁኔታ ማቅረቢያ ሪፖርት ላይ ማሳሰቢያ መጻፍ።
- ወደ ቤቱ እንደገቡ በሶስት ቀናት ውስጥ የተፈረመበትን የንብረት መግለጫ ሪፖርት ቅጂውን ለባለንብረቱ ወይም ለንብረት ተወካይ መመለስ።
- የንብረት መግለጫ ሪፖርትን ማስቀመጥ። በተከራይና አከራይ ውል መጨረሻ ጊዜ ምናልባት ስለ ጽዳት፣ ለጠፋ እቃ ማስጠገን ማን ይክፈል በሚል ጭቅጭቅ ከተነሳ ሊያስፈልግዎ ይችላል።
- እርስዎ በመረጡት የውሀ፣ ኤሌትሪክ፣ ጋዝና ተለፎን ኩባንያዎች ስለመሆኑ በማረጋገጥ ወደ ቤቱ በሚገቡበት ጊዜ እነዚህ አገልግሎቶች ስለመቀጠል ለማረጋገጥ ነው። በአጠቃላይ እነዚህን አገልግሎቶች ለማቀናጀትና የክፍያ ጥያቄዎችን ማሟላት የርስዎ ሀላፊነት ይሆናል።

በተከራይና አከራይ ጊዜያት

አንድ ንብረት በሚከራዩበት ጊዜ የተወሰነ መብቶችና ሀላፊነቶች ይኖርዎታል።

- በወቅቱ የቤት ኪራይ መክፈል። ለአንዳንድ የቤት ኪራይ ደረሰኝ ማግኘት መብትዎ ነው። .
- ንብረቱን በሚገባ ንጽህና መያዝ። በንጽህና ካልጠበቁት ወይም ጉዳት ካደረሱ የኩንትራቱ ውል በሚያልቅበት ጊዜ ሙሉ የማስያዣ ገንዘብ ላይ መለስልዎ ይቻላል።
- የንብረቱ ባለቤት ሳይስማማ በቤቱ ላይ የማሳመር አድሳት አለማድረግ። .
- የጎረቤትን ሰላምና ግላዊነት ማክበር እንዲሁም እንደርስዎ ጎብኝዎቻችሁ ሰላምና ክብር ማድረግ።
- የርስዎ ባለንብረት ወይም የንብረት ተወካይ በንብረቱ ላይ የመግባት መብት አለው፤ ነገር ግን ቢያንስ ለ24 ሰዓታት ማሳሰቢያ በጽሁፍ አድርገው መስጠትና በንብረቱ ውስጥ ለምን መግባት እንደፈለጉ ማሳወቅ። ብቃት ያላቸው ምክንያቶች በእኛ ድረገጽ Landlord or owner entry to property page ላይ ተዘርዝረዋል። እንዲሁም ከተስማሙበት ሰባት ቀናት በኋላ ካልሆነ በስተቀር በተስማሙበት ቀንና ሰዓት ላይ በንብረቱ ውስጥ መግባት እንደሚችሉ ነው። .
- ስለ ማንኛውም አስፈላጊ ጥገና ለርስዎ ባለንብረት ወይም ለንብረት ተወካይ ምናገር።

አስቸኳይ ጥገናዎች

- በአስቸኳይ ጥገና እንዲካሄድ ከፈለጉ የርስዎን ባለንብረት ወይም ንብረት ተወካይ አነጋግሩ። ለአስቸኳይ ጥገና የሚያስፈልጉ ነገሮች በንብረቱ ውስጥ ለመኖር አደጋ የሚፈጥሩ ነገሮች ናቸው። ለምሳሌ፡ በዋና ገንዳ አጥር፣ በኤሌትሪክ ስርዓት መሳሪያዎች ወይም ማሞቂያ መሳሪያ ላይ ብልሽት፣ በውሀ አገልግሎት ፍንዳታ፣ ከባድ የጣራ ማንጠብጠብ፣ የጋዝ መተቀሚያ ማንጠብጠብ ወይም በሽንት ቤት አሰራር ብልሽት የተነሳ በንብረቱ ላይ መኖር አለመቻል። ሙሉ ዝርዝሩን በእኛ Urgent repairs page ማግኘት ይቻላል። .
- ለአስቸኳይ ጥገና ጥያቄ ባለንብረት ወይም ንብረት ተወካይ በአስቸኳይ ምላሽ መጠት አለባቸው። .
- ከባለንብረት ወይም የንብረት ተወካይ ተክክለኛ ምላሽ ካላገኙ እስከ \$1800 ዶላር የሚያወጣ ጥገና ሊፈቀድልዎ ይቻላል። ለአስቸኳይ ጥገና ለማቀናጀት የሞከሩትን ደረሰኝ በሙሉ መዝገብ ማስቀመጥ ነው። .
- ከዚያም ለአስቸኳይ ጥገና ያደረጉት ክፍያ እንዲመለስልዎ ጥያቄ ለባለንብረት ወይም ለንብረት ተወካይ ጥያቄ ማቅረብ ይቻላል። ታዲያ ይህ ማሳሰቢያ ከደረሰባቸው በ14 ቀናት ውስጥ ይከፍላሉ። የመጠየቂያ ቅጾች በእኛ Forms and publications page ውስጥ ይገኛሉ።
- ለአስቸኳይ ጥገና ክፍያ ማካሄድ ካልቻሉ ምክንያቱም ከ\$1800 ዶላር በላይ ስለሆነ ወይም ባለንብረቱ አልከፍልም አምቢ ካለ ምክር ለማግኘት Consumer Affairs Victoria ይደውሉ።

አስቸኳይ ላልሆነ ጥገና

አስቸኳይ ላልሆነ ጥገና ጥያቄ ለርስዎ ባለንብረት ወይም የንብረት ተወካይ በጽሁፍ አድርጎ ማቅረብ። ደብዳቤ በመጻፍ ወይም በኢሜል አድርጎ ወይንም በ our Forms and publications page ላይ በሚቀርብ ቅጽ አድርጎ ጥያቄ ማቅረብ ይቻላል። .

የላኩትን ደብዳቤ፣ ኢሜል፣ ተክስት መሴጃ፣ ቅጾችና ሪፖርት በሞላ ማስቀመጥ ታዲያ ችግር ወይም ጭቅጭቅ ከተነሳ ስለወሰዱት እርምጃ እና ጥያቄዎች የሚያሳይ መረጃ ይኖርዎታል።

ማሳሰቢያ ከተሰጠ በ14 ቀናት ውስጥ ባለንብረቱ ወይም የንብረት ተወካይ ለጥገናው ምንም እርምጃ ካልወሰዱ በቪክቶሪያ ለሸማቾች ጉዳይ /Consumer Affairs Victoria መደወል ነው።
የተከራይና አከራይ ውል ሲጠናቀቅ
ከተከራዩበት ቤት ለመውጣት ሲፈልጉ ለርስዎ ባለንብረት ተክክለኛ የጊዜ ማሳሰቢያ በመስጠት ንብረቱን ንጹህ አድርጎ መልቀቅ ነው።

መቼ መልቀቅ እንደፈለጉ ለርስዎ ባለንብረት ወይም ንብረት ተወካይ በጽሁፍ ማሳወቅ።
ምን ያህል ማሳሰቢያ መስጠት እንዳለብዎ በቪክቶሪያ ለሸማቾች ጉዳይ /Consumer Affairs Victoria ላይ ማጣራት። እንደርስዎ ሁኔታ ሊለያይ ይችላል።
ስለ የገንዘብ ማስያዣ መመለስ ከርስዎ ባለንብረት ወይም ንብረት ተወካይ ጋር መነጋገር።
የገንዘብ ማስያዣ መጠየቂያ ቅጽ መሙላትና ለነጠባዎችና ተከራዮች የገንዘብ ማስያዣ ባለስልጣን መልሶ መላክ። በቅጹ ላይ በርስዎና በባለንብረት ወይም በንብረት ተወካይ በኩል መፈረም አለበት።
በገንዘብ ማስያዣው ላይ ባለንብረቱ ስለጠየቀው መጠን ሳይስማሙ በገንዘብ ማስያዣ ጥያቄ ቅጽ ላይ አይፈረሙ። ያለ ክፍያ በነጻ ምክር በቪክቶሪያ ለሸማቾች ጉዳይ /Consumer Affairs Victoria ያነጋግሩ።
ባልተሞላ የገንዘብ ማስያዣ መጠየቂያ ቅጽ ላይ ብምንም ዓይነት አይፈረሙ።
ያልተከፈለ የቤት ኪራይና ለአገልግሎት ፍጆታ ጥያቄ ክፍያዎችን ማጠናቀቅ።
ንብረቱን ማጽዳትና የርስዎ የሆኑትን አቃዎች በሞላ መውሰድ።
ምናልባት ክርክር ከተነሳ የንብረት ሁኔታ መግለጫ ሪፖርት ያስቀምጡት።
አድራሻዎንና የስልክ ቁጥርዎን ለርስዎ ባለንብረት ወይም ንብረት ተወካይ መስጠት።

ለማስታወስ ጠቃሚ ነገሮች

- ስለሁኔታው ሳይረዳዎት በማንኛውም ሰነድ ላይ አለመፈረም።
- ምንም እንኳን ህጋዊ ቢመስልም በባዶ ቅጽ ላይ በምንም ዓይነት አለመፈረም።
- ለፈረሙት ማንኛውም ሰነድ ቅጂውን ማስቀመጥ።
- ለሆነ ነገር ሲከፍሉ ሁልጊዜ ደረሰኝ መጠየቅ አለብዎ።
- የገንዘብ ማስያዣ ደረሰኝና ሌላ ለቤት ኪራይ ወይም ለደህንነት ቦታ ጥገና ስለተከፈለ ደረሰኝ ያስቀምጡ።
- የቤት ኪራይ አከፋፈል ችግር ካለብዎ ወይም ጥያቄ ካለዎት በነጻ ምክር ማግኘት ከፈለጉ ከቪክቶሪያ ለሸማቾች ጉዳይ /Consumer Affairs Victoria ያገኛሉ።

ለተከራዮች በበለጠ መረጃ በአማርኛ እንዲያገኙ Tenants Union of Victoria (TUV) website /በቪክቶሪያ የተከራይ ማህበር ድረገፅ ላይ መጎብኘት ነው። እንዲሁም ስለ መንግሥትና ማህበራዊ መኖሪያ ቤት በተመለከተ TUV/በቪክቶሪያ የተከራይ ማህበር ለተከራዮች መረጃ ያቀርባል።